

Sygn. akt V KK 204/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Elżbieta Wawer

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej w Ł. delegowanej do Prokuratury Krajowej Bożeny Góreckiej,

w sprawie **A. S. i R. W.** oskarżonych o czyn z art. 159 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 września 2021 r.,

kasacji, wniesionej w stosunku do oskarżonych przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 stycznia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 stycznia 2020 r.,

sygn. akt V K [...],

**uchyla wyroki Sądów obu instancji i przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z 31 stycznia 2020 r., uniewinnił A. S. i R. W. od popełnienia zarzucanego im czynu z art. 159 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w W. – po rozpoznaniu apelacji prokuratora – w dniu 18 stycznia 2021 r. utrzymał w mocy pierwszoinstancyjny wyrok.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego na niekorzyść oskarżonych złożył Zastępca Prokuratora Okręgowego w W., podnosząc cztery zarzuty rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa: materialnego (art. 158 § 1 k.k. i art. 18 § 1 i 2 k.k.) oraz procesowego (art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.; art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.; art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.). W konsekwencji zażądał wydania wyroku o charakterze kasatoryjnym.

Stanowisko skarżącego zyskało wsparcie obecnego na rozprawie kasacyjnej prokuratora Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie.

Pozostając w kręgu sformułowanych przez skarżącego zarzutów (art. 536 k.p.k.) i uznając je za co do zasady trafne, celowe stało się wyeksponowanie dwóch zagadnień, które przesądziły o potrzebie wzruszenia wyroków Sądów obu instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Po pierwsze – w świetle całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego trudno zaprzeczyć, że u podstaw aktywności obu oskarżonych w krytycznym czasie – polegającej na zaplanowaniu zaatakowania określonych osób, na poszukiwaniu ich i instruowaniu swoich zwolenników, którzy już ścierali się z przeciwnikami, o sposobie działania oraz na usiłowaniu dotarcia na miejsce zdarzenia jeszcze w czasie jego trwania – leżał jeden impuls woli. Skoro zatem oskarżonym towarzyszył jeden zamiar w postaci chęci urzeczywistnienia konkretnego stanu rzeczy (wszczęcia i wzięcia udziału w bójce, która rozegrała się 17 sierpnia 2012 r. w W. przy ul. Ś.), to tym samym cały zespół ich zachowań w tej mierze, mieszczących się w ramach tego samego zdarzenia faktycznego, należało postrzegać jako ten sam czyn stanowiący jedno przestępstwo (art. 11 § 1 k.k.).

Po drugie – przestępstwo z art. 258 k.k. (zarówno w typie podstawowym, jak i kwalifikowanym) ma charakter formalny, co oznacza, że nie jest jego skutkiem popełnione przez członka zorganizowanej grupy jakieś inne przestępstwo, dla

którego dokonania owa grupa została zawiązana; będzie ono czynem odrębnym od udziału w grupie i siłą rzeczy nie będzie stanowiło czynu współukaranego. Takie przestępstwo popełnione w ramach zorganizowanej grupy winno być kwalifikowane według przepisu, którego znamiona wyczerpuje. W konsekwencji, przechodząc do rozpoznawanej sprawy, niewątpliwie czyn, od którego popełnienia oskarżeni zostali uniewinnieni, nie mógł zostać pochłonięty przez przypisane im wcześniej prawomocnie przestępstwo określone w art. 258 § 3 k.k. Nie wchodziła tu zatem w rachubę negatywna przesłanka procesowa w postaci *res iudicata*.

Dlatego Sądowi Najwyższemu nie pozostawało nic innego, jak tylko wydać postulowane przez oskarżyciela publicznego rozstrzygnięcie (art. 537 § 2 k.p.k.).

Na etapie kasacyjnego procedowania nie sposób udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, jaka powinna być ostatecznie prawnokarna ocena zachowań oskarżonych. Zależć ona będzie od poczynionych w toku ponownego postępowania ustaleń faktycznych, zwłaszcza odnoszących się do strony podmiotowej. Wchodzić tu w grę mogą różne rozwiązania: sprawstwo poleceniowe przewidziane w art. 18 § 1 *in fine* k.k. (niezbędne byłoby w takim wypadku ustalenie sprawowania przez oskarżonych realnej władzy nad pozostałymi członkami grupy); podżeganie zdefiniowane w art. 18 § 2 k.k. (ta forma zjawiskowa przestępstwa może mieć miejsce w razie ustalenia, że oskarżeni nakłaniali członków grupy do wzięcia udziału w bójce); usiłowanie, o którym mowa w art. 13 § 1 k.k. (ta forma stadialna przestępstwa może zaistnieć w wypadku ustalenia, że oskarżeni bezpośrednio zmierzali do wzięcia udziału w bójce).

Z całą tą problematyką będzie musiał w pierwszym rzędzie zmierzyć się Sąd Rejonowy w W., którego rozstrzygnięcie poddane zostanie ewentualnej kontroli instancyjnej.